

UNIMA DANMARK

NYHEDSBREV

FEBRUAR 2007

ISSN NR.: 1396 3406

INDHOLD:

2

UNIMA-info

3

Klumme, Hans Hartvich-Madsen
Council i Tolosa, Hans Hartvich-Madsen

4

Stemningsrapport fra Charlevilles, Astrid Kjær Jensen

5

Nogle ord om et meget ordrigt internationalt Unima Rådsmøde i Baskerlandet, Ida Hamre

8

Formidling af animationsteater i pædagoguddannelsen, Hanne Kusk

11

"en anden slags teater" - rapport om et forsøg,
Jette Lund

15

Det sceniske objekt, kurser på OTC
Animationsfiguren som redskab - efterlysning!
Ida Hamre og Janne Kjærsgaard

16

UNIMA Puppets in Education Commission, Sibenik 2006

18

Bestyrelsesmødereferater, Referat fra GF 2006

20

COPENHAGEN PUPPET FESTIVAL, 7-11 feb. 2007
med UNIMA INTERNATIONAL FORUM - VEL MØDT!!

21

Opslagstavlen

22

Medlemsinformation

UNION INTERNATIONALE DE LA MARIONNETTE

GRUNDLAGT 1929

MEDLEM AF UNESCO

UNIMA Danmark

Bemærk: Ny adresse:

c/o Thy Teater
Handværker Torv 1
7700 Thisted
Tlf.: 97 96 01 00 · Fax: 97 96 01 02
thy@thyteater.dk

Medlem af UNIMA Danmark

Medlem bliver du ved at kontakte os på ovenstående adresse.
Medlemskabet løber fra januar til december.
Melder du dig ind midt i året modtager du de nyhedsbreve, der er udsendt i løbet af året.

Kontingent

Kontingentet er p.t.:
400 kr. for teatre og institutioner
200 kr. for enkelt-medlemmer – dog:
100 kr. for studerende.

UNIMA Danmarks bestyrelse:

Formand, Internationalt Rådsmedlem:

Hans Hartvich-Madsen

Thy Teater
Handværker Torv 1
7700 Thisted
Tlf.: 97 96 01 00 · Fax: 97 96 01 02
thy@thyteater.dk

Internationalt Rådsmedlem:

Ida Hamre

Biskop Monradsvej 29
2830 Virum
Tlf.: 45 85 42 99 · Fax: 45 85 42 99
ida.hamre@mail.dk
www.fagforfatter.dk

Internationalt rådsmedlem:

Lilo Skaarup

Strandgade 26, 3.
1401 København K
Tlf.: 32 54 11 91
E mail: liloskaarup@posttele.dk

Næstformand:

Peter Jankovic

Teatret Lampe
Nørrebrogade 5c, 2.
2200 København N
Tlf. 35 36 19 47 · Fax: 35 36 10 04
mail@teatret-lampe.dk

Janne Kjærsgaard

Heksen/Børne- og dukketeaterværksted
Hillerødgade 85 st. h.
2200 København N
Tlf.: 23 29 29 94
Mobil: 23 29 29 94
heks5@yahoo.dk
www.heksenshule.dk

Martin Elung

Odsherred Teaterskole
Institut for Ny Scenekunst
Annebergparken 22,
4500 Nykøbing Sjælland
Tlf.: 59 93 03 01
martin@otcenter.dk

Astrid Kjær Jensen

Haderslevgade 31 3. tv.
1671 KBH V
astridkjaer@hotmail.com

Suppleant, kasserer, WEB Master:

Sune Aske Jørgensen

Thorsagervej 42
3230 Græsted
Tlf.: 48 31 91 17
Mobil: 22 33 39 11
saj@unima.dk

Suppleant:

Hanne Kusk

Mallevej 84
7700 Thisted
Tlf.: 97 98 53 36
hanne.kusk@viborgsem.dk

Suppleant:

Svend E Kristensen

Mediet og Masken
Nordbanegade 26, 1.th.
2200 København N
Tlf. 35 82 02 96
medietogmasken@mail.dk

Næste nyhedsbrev!

planlægges udsendt **juni 2006**.
Deadline for indsendelse af materiale hertil er:
15. maj 2006!

ADRESSEN ER STADIG PeterJ@unima.dk

Klumme

Der har lige været afholdt UNIMA rådsmøde i Tolosa i Baskerlandet og det imponerer mig stadig at mennesker fra det meste af verden sætter hinanden stævne under dukketeatrets banner. Lysten til at kommunikere med andre fra andre dele af verden er enorm, men selvfølgelig er de kulturelle forskelligheder og de politiske baggrunde en væsentlig hindring. Ord bliver vejet på politiske guldvægte, og lodderne er bestemt ikke harmoniserede. Misforståelser er dagens orden, og for at undgå for mange af disse, er det vigtigt, at der er brugbare spilleregler. UNIMAs vedtægter og fortolkningen af samme, det er spillereglerne, og det er nødvendigt, at de konstant er til debat.

Der er i de senere år foregået en gradvis forandring i UNIMAs struktur fra et meget pyramideformet opbygget system til et mere "demokratisk". Før var det de store nationer der dominerede, i dag har de enkelte medlemsstater indflydelse i forhold til antallet af medlemmer. Dette gør sig gældende i selve valghandlingerne til både eksekutivkomiteen, præsidentposten og generalsekretæren.

På toppen af kagen er præsidenten, vicepræsidenten og generalsekretæren. Lige under dem er der en nærmest sovjetisk eksekutivkomitee med alt for mange medlemmer, der så at sige næsten aldrig mødes. Disse "fornemme" poster giver ret til en formandspost i en af de mange kommissioner. Denne meget store eksekutivkomitee kunne med held erstattes af en meget mindre bestyrelse. Denne bestyrelse kunne så mødes oftere, og således være en fornuftig samarbejdspartner for præsidenten og generalsekretæren.

Hvis man stadig gerne ville have en stor international repræsentation at trække på, kunne man oprette et internationalt råd til afløsning af eksekutivkomiteen. Kommissionernes formænd burde ikke kun vælges blandt bestyrelsen og rådet, men ud fra hvem der egner sig bedst. Alle disse valg kunne stadig finde sted på Kongressen. Dette er mine forslag og oplæg til den næste Kongres.

Vidste I for øvrigt

- at I kan søge om fribilletter til mange af de internationale UNIMA festivaler?

- at I kan få et UNIMA medlemskort med årsfrimærke, der giver fordele i mange UNIMA teatre verden over?

- at I har ret til at deltage i Rådsmøder og Kongres?

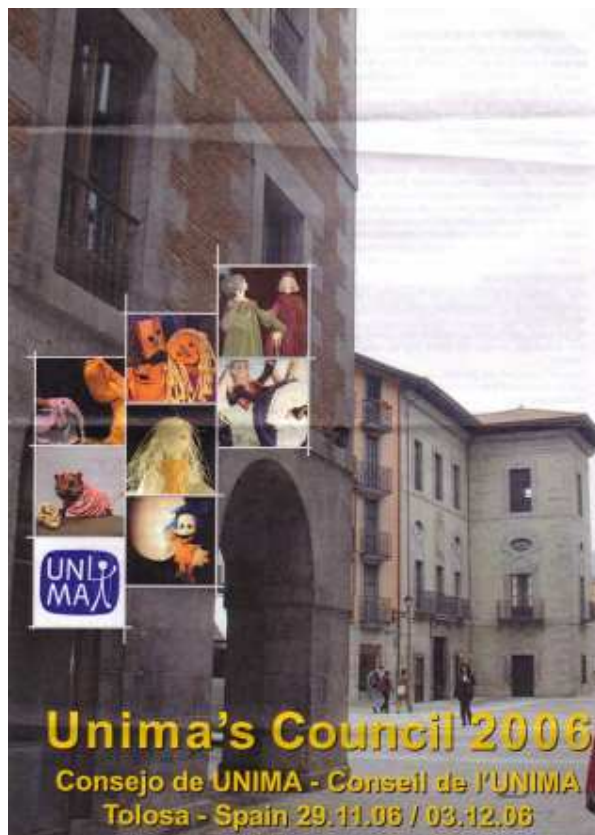
- at jobbet som Præsident og først og fremmest Generalsekretær er ulønnede?

- at UNIMAs hovedkontor ligger i Charleville-Mézières i Frankrig, da byen Charleville og den franske stat betaler størstedelen af UNIMAs udgifter?

- at Generalsekretæren skal opholde sig en del i Charleville-Mézières af ovenstående grund? at UNIMA stadig udgiver nyhedsbrevet elektronisk (www.unima.org)?

- at kun 20,- kr. af dit kontingent til UNIMA Danmark går videre til UNIMA?

*Med stor UNIMA hilsen
Hans Hartvich-Madsen,
Leder af Thy Teater og
Formand for UNIMA Danmark*

Council i Tolosa v. Hans-Hartvich Madsen

For 4 år siden var der Council eller rådsmøde i Atlanta og i slutningen af 2006 var der igen rådsmøde og denne gang i Tolosa i Spanien. Danmark var repræsenteret af rådsmedlemmerne Ida Hamre og Hans Hartvich-Madsen. Mødet fandt sted mellem den 30/11 og 2/12 2006 og der var 31 ud af 64 medlemsnationer tilstede. Disse 31 nationer blev repræsenteret af 66 Rådsmedlemmer. Ordstyrer ved møderne var Præsident Massimo Schuster og han blev flankeret af generalsekretær Miguel Arreche og vicepræsident Stanislav Doubrava.

Efter at man mindedes afdøde tidligere generalsekretær Jacques Félix og tidligere

præsident Sirppa Sivori-Asp indledte Miguel Arreche møderne ved at gennemgå rapporten over aktiviteter, der har fundet sted siden den sidste kongres. De økonomiske nøgletal blev gennemgået, og igen blev det påpeget at den Franske stat og byen Charleville-Mézières står for hele 89% af de samlede indtægter. Som nævnt i klummen gør dette organisationen stavnsbunden i forhold til dette land, og endnu engang blev samtlige nationale centre opfordret til at komme med alternative løsningsmodeller i misforhold til medlemskontingenter og tilskud. Det blev yderligere påpeget at desværre kun tolv 12% af medlemmerne er afrikanske. Et faktum man vil forsøge at ændre. Om dette skal ske gennem en anden kontingent politik eller gennem andre initiativer vides ikke, men også på dette punkt bedes der om forslag til en forandring og mere retfærdig fordeling af udgiftsbyrderne. I dag er det sådan at alle lande i princippet betaler det samme, forstået på den måde, at der er en grænse for antallet af nationale medlemmer ved 100 og igen en ved 200 medlemmer. Inden for disse intervaller betales der det samme. Yderligere bør det nævnes, at der ikke skelnes mellem organisationer og enkeltmedlemmer, det vil sige at et teater med 50 ansatte betaler det samme i forhold til den Internationale organisation som et enkelt medlem. Disse uretfærdigheder har optaget sindene i mange år og løsningsmodeller efterlyses som sagt.

To andre emner optog ret megen plads Tsunamikatastrofen og Encyklopædien. Det første emne handlede om et nyåbnet Ambalango Puppets Museum på Sri Lanka der var blevet ødelagt under tsunamien og efterfølgende havde bedt om hjælp fra UNIMA.. Hjælpen blev bevilget af bl.a. Australien, men i mellemtiden blev der sået tvivl om museet overhovedet havde lidt skade og eksisteret. Derfor trak sagen i langdrag, men det besluttedes ved afstemning at man ville opfordre til at den bevilgede hjælp hurtigst blev overdraget til museet. Men sagen sætter spørgsmålstejn ved hvordan UNIMA hurtigere og mere effektivt kan reagere på diverse opståede problemer samt få afklaret heraf følgende tvivlsspørgsmål.

Den længe forberedte Internationale Dukketeater Encyklopædi er blevet oversat til fransk og skal nu udgives, men hvordan. Den har indtil i dag kostet 287.700 Euro og der er penge til en fransk luksus udgivelse. Derimod er der ikke midler til andre typer af udgivelser. Det ville være let at få den oversat til engelsk, da 70% af artiklerne i forvejen er på dette sprog, men der er ikke midler til en sådan udgivelse. Der er heller ikke midler til en net udgave, men det blev besluttet, at dette måtte være det sekundære mål. Samtidig blev det bekræftet, at rettingerne til værket ikke forhindre andre oversættelser og udgivelser. Man håber som sagt på en hurtig produktion, så værket kan være færdig til Kongressen i Perth 2. – 12. april 2008. Men denne sag understreger igen UNIMA's afhængighed af de franske tilskud og heraf følgende kulturpolitiske konsekvenser.

Rådsmødets sidste dag handlede primært om rapport fra Kommissioner og de Nationale centre. Danmark fremlagde blandt andet vores

samarbejde med bl.a. Serbien samt fremviste folderen. Denne sidste dag var traditionen tro den mest opløftende og underholdende. Som et kuriosum bør det nævnes at Kina forsøgte at introducere sig selv som vært for kongressen i 2012, samt at Norges præsident traditionen tro sang en norsk sang for forsamlingen. En af de mere alvorlige nyheder var, at Miguel Arrache vil stoppe som Generalsekretær, grundet arbejdet med opbygningen af et dukketeatercenter i Tolosa. Igen kommer så økonomien ind i billedet, da en ny generalsekretær skal være villig til at opholde sig en del i Frankrig og selvfølgelig være god til dette sprog, og jobbet er ulønnet. Det kan til slut nævnes at vi også denne gang afholdt et Nordisk møde i forbindelse med samlingen, referat fra dette kan ses andet sted i nyhedsbrevet, men det blev bl.a. vedtaget, at de nordiske lande skal stille med 4 kandidater til Eksekutivkomiteen mod de kun to vi stillede med i Kroatien.

Hans Hartvich-Madsen

Stemmingsrapport fra Charleville-Mézières, 14. Internationale Dukketeaterfestival

Goddag.

Den 13. september i år, kørte undertegnede, nu også bestyrelses medlem, af sted mod Frankrig i Sofie Krogs teater bus. Jeg selv i assistent uniformen for Sofie Krog som skulle ned og spille sin forestilling Diva som eneste repræsentant for Danmark dette år.

For de der aldrig har besøgt byen, er Charleville-Mézières en smuk lille by på størrelse med Århus(?!), som ligger helt oppe i nord Frankrig tæt på grænsen til Belgien. I byen ligger det

verdens kendte Institut International de la Marionnette, som både rummer en 3-årig dukketeater uddannelse og plads og mulighed for dukketeater folk at kommer forbi og forske og arbejde med forestillinger samt meget andet. Festivalen bliver afholdt hvert 3. år, og dukkerne nærmest marcherer ind og indtager hele byen i den uge festivalen varer. Der er dukker overalt. Pulcinella, Barbie og Skyggerne. Lavet af hør, pap, plastic og blomster. Hængende ud af vinduerne, op ad hus facaderne, i små boder ned ad gaderne, i alle butikkers udstillings vinduer, plantet i kommunens blomsterkummer, og selvfølgelig endeløse gade forestillinger overalt. Det er ligesom jul, - bare med dukker!

Og alt det er bare udenfor. Selve festival programmet rummer over flere hundrede forskellige forestillinger fra hele verden. Fra Korea til Argentina, fra Norge til Italien. Fra helt nyuddannede dukkeførere til gamle rotter i faget.

Jeg fik set en masse syntes jeg, og alligevel var det bare en dråbe i havet.

Der var det flotte og det helt elendige, - som altid, men hvis I gode folk derude støder på navne som: Les Petits Miracles, med deres franske loppecirkus, The Salt Puppet, fra Korea, eller Faulty Optic fra England så se det! Det var godt! Og tag selv af sted næste gang, - det var inspirerende.

Af Astrid Kjær Jensen
Bestyrelsesmedlem i UNIMA Danmark

Tjek ud: www.marionette.com for info om festivalen/skolen/instituttet i Charleville-Mézières

Foto fra **Svanen dansk-tjekkisk dukketeaters** nye forestilling "Snehvide" i Patricia Homolovas instruktion, der havde premiere på Mimeteatret i Odense 2. dec 2006 og spilleperiode 2-16. dec 2006

NOGLE ORD OM ET MEGET ORDRIGT INTERNATIONALT UNIMA-RÅDSMØDE I BASKER-LANDET - 30.11.06-3.12.06

Byen Tolosa fejrede sin 750 års fødselsdag i 2006 med et særligt stort kulturudbud, hvoraf den 24 internationale "Titirijai -festival" var et, og UNIMA-kongressen et andet. En by, der tydeligvis har vægtet kunst og kultur og hvor man indirekte fornemmer, at generalsekretær Miguel Arreche har en stor andel for initiativerne i "sin" by. Godt at få lejlighed til at være med som gæst i Tolosa i denne særlige atmosfære af slid og fest. Ca 100 rådsmedlemmer mødte op fra store dele af verden til rådsmødet også kaldet kongressen, som finder sted hvert andet år. Fra DK deltog Hans Hartvich og undertegnede. Et righoldigt materiale var fremstillet som oplæg til mødet - herunder fortegnelse med fotos over alle deltagende rådsmedlemmer. Det var en stor hjælp i hele "orienteringsløbet".

Programpunkterne var planlagt som følger med mange tilføjelser, afkortninger, skift og mindre ændringer og med en hær af dygtige simultantolkende personer. Alt taget i betragtning afvikledes dette store og sprogtunge apparat i en sendrægtig, men relativt velorganiseret form, hvor ikke ret meget blev sprunget over og hvor der blev plads til en del improvisationer. Mange havde mulighed for at blive hørt.

Dagsorden i meget grove træk.

Første dag:

1. Rådsmødet åbnes.
2. Rapport over eksekutivkomiteens arbejde præsenteres af generalsekretæren. Debat.
3. Rapport over kommissionernes arbejde. Debat.

Anden dag:

4. Verdensencyklopedien over kunstarten. Debat.
5. Forberedelse af Kongressen i 2008 i Perth, Australien. Debat.
6. Eventuelle forslag til modifikation af vedtægter og regelsæt. Debat.

Tredje dag:

7. Forslag og rapporteringer fra de nationale centre. Debat
8. Eventuelt.
9. Afslutning.

Hertil kom så alle forestillingerne, middagene, udstillingerne og busturene til byen Sct. Sebastian, hvor de fleste rådsmedlemmer boede.

I det følgende forsøges en meget kortfattet omtale af den del af mødet, som vedrører rapportering fra rådets ca.10 arbejdsudvalg, altså de såkaldte kommissioner i UNIMA. Som bekendt er Danmark repræsenteret i "The European Commission"(Hans Hartvich-Madsen) og i "Puppets in Education" (Ida Hamre). Udvalgsmedlemmernes navne vil ellers ikke blive nævnt. Interesserede henvises til UNIMAs hjemmeside: www.unima.org Her kan der også læses om de forskellige kommissioners formål.

The UNIMA North American Commission

Blev oprettet efter det sidste rådsmøde i Rijeka, Kroatien 2004. Medlemmerne kommer fra Canada, Mexico og USA. Udvalget holdt et indledende møde i Québec med støtte fra Ministeriet for kultur og kommunikation. Her blev taget initiativ til en web-side på tre sprog samt et diskussions-site. Nu arbejdes på oversættelse af de mange oplysninger om de tre lande og deres baggrund for udvælgelse af animationsteater. Der sigtes i øvrigt på en udveksling af unge festival-folk, teaterjournalister og nyhedsbreve

The UNIMA Latin America

Udvalgets medlemmer kommer fra Chile, Brasilien, Spanien, Mexico, Peru, Colombia, Bolivia og Argentina. Rapporteringen fra denne kommission er omfattende, men foreligger kun på spansk og refereres derfor ikke. Evt. interesserede kan få kopi af teksten hos undertegnede.

The European Commission

Udvalget blev reetableret i Rijeka, Kroatien 2004. Siden er der afholdt møder i Estland, Hanstholm, Berlin og Tallin. Mange diskussioner har drejet sig om spredning og kanalisering af informationer fra de mange centre og om hvor der kan ansøges om midler til arbejdet. Den europæiske kommission spænder over 36 nationale centre og kulturer. . .Kun 18 af de

disse har web-sider og kun nogle af disse er engelsksprogede. Et forslag går på at støtte op om, at alle centre får oprettet hjemmesider.

Asia-Pacific Commission

Medlemmerne kommer fra Australien, Indien, Kina, Tyrkiet, Iran, Pakistan og Japan. Et af formålene er at iværksætte et jævnlige og velfungerende samarbejde mellem medlemslandene. At befordre de enkelte landes særlige initiativer og samtidig stimulere de fælles mål på tværs af det enorme område. At opmuntre forskning og studier, der kan klargøre og forny nationale og internationale initiativer f.eks. m.h.t. festivals og omrejsende teatres kredsløb. Og det er et væsentligt formål at henlede omverdenens opmærksomhed på den latente sårbarhed i de forskellige kulturområders oprindelige spilletraditioner.

Det sidstnævnte mål har høj prioritet. Risikoen for at mange former for oprindelig lokal spillepraksis "moderniseres" eller uddør er påtrængende. Her må udvalget støtte og rådgive om muligt, men undgå at være for "villige til at genoplive det traditionelle". Undgå "hjælpearbejde", der f.eks. mager på med at oprette internetforbindelser, hvor det måske ikke ønskes - hvor tiden måske slet ikke er moden, osv. Venskab og tilbud om samarbejde forekommer mest frugtbar.

Nye lande eller områder ønsker at etablere UNIMA-centre - så som Thailand og Indonesien. Her søger udvalget at støtte som dialogpartner. Blandt meget andet omtales planlægningen af den 20. UNIMA Congress i Australien. Den skal ikke beskrives her, kun skal det nævnes at temaet for kongres og festival bliver REJSER.

Research Commission

Den omfattende plan for udvalgsarbejdet er at forbedre kommunikationen for forskere over hele verden, at udarbejde en publikation om eksisterende forskning og at samle information om ny forskning med jævnlig udgivelse i UNIMA-regi. Målet er også at fremme forskning i kunstarten - både dens teatre og etnografiske side - gennem afholdelse af seminar og konferencer - og at samarbejde med skoler og universiteter, teatre, museer og samlinger. Et igangværende projekt går på indsamling af dokumentation i form af en film om traditionelle former for animationsteater i det tidligere østeuropa. Projektet er godt i skred. Oplysninger om forskning er blevet stærkt øget gennem de seneste år og omfatter nu knap 100 sider. Der er planer om offentliggørelse på web-site, men endnu er der ikke fundet økonomiske udveje.

Commission of New Financial Resources

Udvalget blev oprettet efter rådsmødet i Rijeka, Kroatien 2004. I foråret 2006 blev udvalget opfordret af præsidenten, Massimo Schuster, til at foreslå en ny struktur for indbetaling af kontingent til UNIMA, idet den eksisterende form har slagside og begunstiger nogle større og velstående lande i forhold til mindre, relativt ubemidlede lande. Intense diskussion herom samt om kommissionens mål og midler generelt. Undersøgelse af fonde og udformning af ansøgninger vedr. mulighederne for at opnå en

støtte, som vil kunne åbne for større lighed mellem de nationale centre m.h.t. omkostninger ved at være medlem af UNIMA. Der arbejdes hen mod en mere solidarisk plan, som kan foreslås ved rådsmødet i Perth, Australien – i 2008.

Statutes Commission

Kommissionens arbejde foregår normalt pr. e-mail. Man har ønsket at hjælpe nationale centre med formulering, evt. nyformulering af deres vedtægter. Desuden har der været et møde i Stockholm, hvor man beskæftigede sig med et forslag til ændringer af UNIMAs vedtægter primært m.h.p. at skabe større klarhed og præcision. Forslaget skal fremsættes i Perth. Her indgår sprogproblemet i forbindelse med de internationale møder som noget centralt. Man er inde på at foreslå en fleksibilitet, som bliver bestemt af hvilke lande, der primært vil være tilmeldt rådsmøderne. Desuden påtænker udvalget at fremsætte forslag om, at hver kommission skal råde over et mindre beløb, som tildeles af generalsekretariatet og i øvrigt have mulighed for at ansøge om støtte udefra. Hvilket ikke er muligt i dag. De nationale centre opfordres til at diskutere ovenstående.

Commission International Festivals

Udvalget har holdt møde i Charleville-Mézières, hvor også generalsekretæren og præsidenten deltog. Her blev man opfordret til at udarbejde kriterier for optagelse af et nye nationale centre i UNIMA. Et forslag vil blive fremsat.

Grundlæggende diskussioner om hvad der skal til for at en festival kan kaldes vellykket. Plan om at arrangere et åbent møde for festivaldirektører i Bochum.

Den store festival i Australien 2008 har udgjort en væsentlig del af arbejdet. Philip Mitchell, som er den store australske "bagmand" er da også medlem af denne kommission. På festivalen vil blive vist en blanding af forestillinger fra øst og vest. Ca. 60 forslag er modtaget. De endelige valg træffes i 2006. 30-40 % af alle forestillinger vil være australske.

Commission of Cultural Exchange and Available Grants

Udvalget har udarbejdet en oversigt over de lande, der giver friplads til deltagelse i deres festivals. Det drejer sig om: Tyskland, Argentina, Belgien, Bulgarien, Canada, Colombia, Kroatien, Slovenien, Spanien, Holland, Ungarn, Libyen, Italien, Mexico, Pakistan, Polen, Portugal, Tjekkiet, Rusland, Schweiz.
(nævnt i alfabetisk rækkefølge på spansk!).

Puppets in Education Commission

Her henvises til referat andet sted i bladet.

Commission Publications et Communication

Der foreligger en lang rapport på fransk fra udvalget. Et par punkter fra denne vælges ud:

- Præsidenten har foreslået at der arbejdes på at UNIMA får sit eget forlag.
- Et andet ønske var at videreudanne nogle unge kritikere, da de færreste journalister ved noget om teaterformen. Det er lykkedes at lave et kort

uddannelsesforløb for 12 kursister i samarbejde med festivalen i Charleville-Mézières. Kurset blev en succes.

- E Pur Si Muove, tidsskriftet, som sorterer under kommissionen, er i 2006 kommet med sit 5. nr. Antallet af læsere er steget. Det foreligger på engelsk og fransk, og der arbejdes nu på en udgivelse på spansk. En udgivelse på 3 sprog og i 1600 eksemplarer er forudset i UNIMAs budget. Men redaktionen er ulønnet og det ønskes ændret på sigt.
- Encyklopædien har optaget megen tid og mange tanker. Et færdigt manuskript foreligger og man har henvendt sig til mange forlag.

Her skal tilføjes at encyklopædien igen var til lang og heftig debat på rådsmødet i Tolosa. Executivkomiteens indstilling blev omsider vedtaget. Det betyder at det længe ventede værk nu vil udkomme i et begrænset antal eksemplarer i første omgang på fransk og på det franske forlag, som har villet påtage sig opgaven. Herefter vil redaktionen arbejde på internet-versioner på flere sprog, og versioner, der vil kunne opdateres jævnligt.

Commission of Auditing

Commission of amateurs

Commission of teaching and professional training

Mig bekendt forelå ingen skriftlige rapporter fra de tre sidstnævnte udvalg.

En kommission for Afrikanske lande blev igen oprettet. Desværre glimrede Afrika og afrikanerne ved deres fravær. Flere afrikanske teaterfolk giver udtryk for ønsker om at være med på lige fod, og visse nationale UNIMACenter er (gen)oprettet.

Forhåbentlig bliver verdenskongressen i Australien 2008 endnu mere broget.

Med visse forbehold – Ida Hamre. Jan.2007

FORMIDLING AF ANIMATIONSTEATER I PÆDAGOGUDDANNELSEN af Hanne Kusk, lektor i drama ved Viborg Seminariets Thistedafdeling.

I bøgerne om Harry Potter¹ kan en almindelig genstand vise sig at være et transitobjekt. Disse transitobjekter kan på magisk vis, føre troldmænd fra et sted til et andet, fra Mugglerverdenen (menneskeverdenen) til magiker verdenen eller omvendt. De indeholder således magiske værdier der gør, at de kan transportere fra den ene verden til den anden, samtidig med at det kan være almindelige hverdagsgenstande, såsom en støvle. Er det "de gode" der har skabt transitnøglen kan man slippe væk fra det onde såsom dementorerne (der kan suge al glæde og gode minder ud af én), men er det "de onde" der har skabt transitobjektet kan den ligeledes konfrontere en med det ondeste onde, og bringe en til steder man langt fra ønsker at besøge.

Winnicot beskriver det potentielle rum, præget af det ydre og indre liv². Denne hvile- og udviklingszone kan adskille og forbinde den ydre og indre realitet, hvilket har betydning for barnets symboldannelse og evnen til at skelne mellem illusion og realitet. Denne zone er grundlæggende for kunstneriske og religiøse oplevelser og for udvikling af kreativitet. For at lade denne zone, er lystbetonede overgangsfænomener og genstande nødvendige, fordi de kan fungere som transitionelle led. Det potentielle rum og overgangsfænomenerne kan beskytte mod angst og være med til at give en forståelse af egen identitet og fornemmelse for omverdenen.

Værdien ved animationsfiguren.

Aud Berggraf Sæbø beskriver værdien af animationsfigurer³ for barnet i børnehaven således:

De kan skabe afstand og nærhed til rollen som spilles. De giver mulighed for verbalt udtryk. De udvikler fantasi og kreativitet. De skaber mulighed for, at barnet kan forstå sig selv og omverdenen gennem figuren. De stimulerer den sociale udvikling.

Ligeledes ser hun værdier for pædagogen ved anvendelse af animationsfigurer:
Pædagogen kan inddrage barnets emotionelle sider i læreprocessen og kan stimulere barnet emotionelt. Figuren kan samle koncentrationen og kan skabe afstand til barnets egne problemer og konflikter. Den kan stimulere sprogudviklingen, og kan være med til at bearbejde lærestof.

Således placerer Aud Berggraf entydigt animationsfiguren i opdragelsesfeltet⁴, som et opdragelsesredskab, til at styrke det verbale, stimulere det sociale, gøre lærestof lettere spiseligt, få barnet til at koncentrere sig, skabe afstand til problemer og konflikter, men også inddrage følelser, udvikle fantasi og kreativitet og lade barnet forstå sig selv og omverdenen. Ud fra Winnicot kan man sige at animationsfiguren på denne måde fungerer som et overgangsobjekt, til forståelse af egen identitet og fornemmelse for omverdenen. Men hvad med beskyttelsen mod angst, og ikke mindst hvad med det potentielle rum for kunstneriske oplevelser og religiøse oplevelser?

En anden optik

Hvis animationsfiguren ses som en transitnøgle, som transitobjektet i fortællingerne om troldmandslærlingen Harry Potter, der kan flytte os til utopiske og dystopiske forestillingsverdenen, med metamorfoser, der omskaber vores identitet og omverden på magisk vis, så optikkerne flyttes og nye erkendelser kan opstå, kan den som i Harry Potters magiker verden, kaste et kunstigt lys over hverdagen og tilværelsen, og tilbyde en anden optik og en fysisk forholden sig til noget andet.

Dette kan ske i kunstfeltet. Vel at mærke ikke et fast defineret og afgrænset kunstfelt, men et kunstfelt med et bevægeligt kunstsyn, og hvad det indebærer af Dionysiske og Appolinske tilgange til en tilstræbt form, et udtryk, en reaktion, en provokation, en fortælling, en farve, en tone, der kan forvrænge, forstyrre, forvandle, fortælle om andre tanker, andre ideer, andre syn, andre sanser og andre følelser, eller vise det genkendelige og trygge som man ønsker at se det.

Animationsteatret befinder sig i dette kunstfelt. Ligesom det befinder sig i opdragelsesfeltet, det religiøse felt og det folkelige felt. Det er særligt sammenhængen mellem det kunstneriske felt og opdragelsesfeltet, som jeg hellere ville kalde det pædagogiske felt eller dannelsesfeltet, der interesserer mig, og som jeg særligt skal forholde mig til, som lektor ved Viborg Seminariets animationslinje⁵. Det er særligt denne sammenhæng som jeg mener animationsteatret kan bidrage med i pædagoguddannelsen.

Animationsteatret har tilknytning til andre kunstarter f.eks. bodyart, danseteater, opera, installationskunst⁶. En anden tilknytning kan ligge i det processuelle, der i denne sammenhæng ses som en fokusering på de processer, der er gældende i forhold til den kunstart processerne udspringer fra. Animation betyder at give liv, og det betyder også at tilføje bevægelse, og at

⁴ Anne Margrethe Helgesen inddeler teaterfigurer i fire felter ud fra Bourdieus feltbegreb: Det religiøse felt, det folkelige felt, opdragelsesfeltet og kunstfeltet. Helgesen i Animasjonen-Figurteatrets velsignelse og forbannelse. University of Oslo 2004, s. 35.

⁵ Ved Viborg Seminariets afdeling i Thisted startede vi i 2004 en animationslinje på pædagoguddannelsen. Holdet der startede februar 2004 er nu i deres 5. semester, på en pædagoguddannelse der varer 3.5 år.

⁶ Ida Hamre påpeger i Marionet og Menneske, Forlaget Drama 1997, s.147, de mange tilknytninger til andre kunstarter.

¹ F.eks. i Harry Potter og flammernes pokal af J.K Rowling.

² Winnicot, D.W.: Leg og virkelighed. Hans Reizel 1990.

³ Aud Berggraf Sæbø i Drama i Barnehagen. Universitetsforlaget 2003, s. 231-235. Aud Berggraf Sæbø anvender terminologien teaterdukker. Her er værdierne sammenfattet.

perfektionere disse bevægelser. Dette placerer animationsteatret som en processuel kunstform.

To act or not?

Ida Krøgholt undersøger krydsfeltet mellem dramapædagogikkens fokus på drama og teaterprocesserne, og deres sammenhæng med performanceteatrets interesse for det processuelle, f.eks. i forhold til dannelsesprocesserne⁷. I performanceteater er der stor vægt på den enkeltes spil eller ikke spil, Således ses Kirbys graduering⁸ mellem acting og non-acting:

NOT-ACTING

ACTING

Non-matrixed performing – Symbolized matrix – Received acting – simple acting – complex acting (KIRBY 1987, s. 10).

I performanceteatret er nogle af de væsentlige processer der foregår, beslutningerne om hvor på denne skala spillet skal være, hvilke elementer der skal devises ind i forestillingerne, og i hvilket omfang fortællingerne, performerne og rummet skal være autentiske eller artificielle. Hvis man skulle anvende Kirbys model i animationsteatret er det nok spændet mellem animationsfiguren som objekt, ting, materiale, til et komplekst spil med figuren. Animationsspillet kan således rumme at materialet bliver til kompleks figur med komplekst spil og tilbage til dødt materiale igen.

Metabevidsthed og synergi

Men det, der gør at animationsspil også skal placeres i det pædagogiske felt, er de kunstfaglige og dannelsesmæssige aspekter, glæden ved form og udtryk for oplevelser, hverdag, omverden, og at give disse et konkret udtryk. Glæden ved at være et menneske der kan give form. Dette kan anvendes i pædagogisk arbejde, såvel som der kan arbejdes med andre kunstformer, og dette kan foregå tværestetisk.

Gabrielle Faith Guss påpeger børns processuelle og kunstneriske tilgang til verden i legen⁹.

I sine analyser af børns leg, ud fra bl.a. performanceteorier og begreber, ser hun deres formmæssige forholdene sig, når de som henholdsvis regissører, dramaturger, dramatikere, instruktører og performere hopper ud og ind af de forskellige roller. De opnår her den æstetiske fordobling hvor de både er bevidste om sig selv i spil og om deres medspiller i spil og udenfor spil.

Men også en større bevidsthed er beskrevet af Guss hvor de udover at være bevidste om sig selv er bevidste om sig selv i rolle men også har et ikke-ikke-mig der er er bevidst om det hele på en gang og kan forhold sig hensigtsmæssigt i alle disse skiftende roller. En form for metabevindstthed, der ikke dækkes af den

⁷Krøgholt, Ida: Performance og Dramapædagogik et krydsfelt. Aktuelle teaterproblemer 47. Institut for dramaturgi. Århus 2001.

⁸ Kirby, Michael: A formalist theatre. University of Pennsylvania Press. Philadelphia 1987, s.10.

⁹ Guss, Faith Gabrielle: Drama Performance in Children's Play-culture : The possibilities and significance of Form. HiO-report 2001 nr 6. Høgskolen I Oslo.

æstetiske fordobling. Dette kan sammenlignes med Ida Hamres beskrivelse af den æstetiske tredobling i animationsteatret, hvor udøveren udover at være sig selv og rollen, desuden skal være aktivt til stede i animationsobjektet, og skal kunne forholde sig til scenen, publikum osv. Dette kan igen knyttes til Konstanza Lorenzes¹⁰ beskrivelse af teaterformen som synergetisk., der beror på at mange elementer, håndværk m.m. virker sammen i animationsteatret. Synergieffekten opstår, når elementer samvirker således at summen bliver mere end enkeltdele.

Formidling af animationsteater

I pædagoguddannelsen er det væsentligt at stille store krav, samtidig med, at der er tale om en progression, og at det tager tid at tilegne sig kompetencer indenfor dette felt. Den legende tilgang og det eksperimenterende og undersøgende, hermed nysgerrigheden og humoren er derfor væsentlig at inddrage i arbejdet, og har også betydning for pædagogernes kommende virke.

I målene for drama i pædagoguddannelsen beskrives forståelse for kunstnerisk kvalitet og originalitet, det kulturpolitiske og det samfundsmæssige som elementer der skal indgå. Udover at forholde sig til disse mål, har det været nødvendigt at overveje hvad en god pædagog er.

Ud over de gængse krav og forventninger der stilles til pædagogstuderende for at uddannes sig til gode pædagoger, stiller vi specifikke krav til pædagogstuderende på animationslinien. Vi forventer at de bliver pædagoger der kan det samme som andre pædagoger, og kan indgå i de samme sammenhænge, men at de derudover kan anvende animation som pædagogiske og kunstfagligt redskab.

Dette stiller krav til lærer kvalifikationerne, om at kunne formidle, anvende, og kende de potentialer der i animationshåndværket, udtrykket og kommunikationen. Og at være opmærksom på de mange facetter af animationsprocesserne. Desuden at huske det religiøse/ magiske felt, og det folkelige felt.

Gys og gru

Helt aktuelt arbejder de studerende på animationslinien i Thisted med figur fremstilling inden for genren gys og gru, en tematisk overskrift som holdet selv har valgt for deres tværfaglige fordybelsesperiode. Holdet har fået undervisning i teori om animationsteater primært ud fra Hamre og Helgesen. Desuden har de fået praktiske oplæg, og særlige begreber er blevet diskuteret.

Holdet har haft en uge sammen med lektor Jens H. Sørensen fra Viborg Seminariet, hvor de har arbejdet med bordteater. Dels med fremstilling af figurer, og med animation af disse figurer, ud fra selvskrevne uhyggelige eventyr blev spillet på besøg i forskellige institutioner, og efterfølgende evalueret knyttet til relevant teori.

¹⁰ Oprindeligt beskrevet i Kavrakova-Lorenz, Konstanza: Das Puppenspiel als synergetische Kunstform. Berlin 1986. Hunbolt Universitet. Her gengivet ud fra Hamre, Ida " Tværestetisk læring. DPU 2004, s. 177-179.

Dette gav de studerende nogle gode erfaringer med at få liv i meget enkle og lidt "stive" figurer. Det krævede meget af deres fortælleevner, dramatiske sans og animationeksperimenter. Hos børnene var det en succes, og jeg fandt også mange kvaliteter ved disse små forestillinger. Holdet har efterhånden en del erfaringer med at anvende animationsspil sammen med børn og andre målgrupper, da de nu har været i to praktikker, hvor de har spillet for og med børn.

Herefter har holdet anvendt tre uger på figurfremstilling. I grupper har de kastet sig over forskellige materialer (heriblandt latex, træmodellermasse, papmachie og forskellig tekstil), forskellige udgangspunkter, udtryk, fortællinger, scenografi og figurtyper. Desuden har flere af grupperne arbejdet med teori om fantasi og utopiske figurer. Disse masker, stangfigurer, marotter, humanetter, trådfigurer og handskefigurer skal udstilles til holdets værkstedseksamen i februar 2006. Ved denne eksamen udstiller og fremlægger de studerende deres værker og knytter dem til teori om animationsteater og didaktik. Inden denne eksamen har holdet en uge sammen med undervisere fra Animationsværkstedet i Viborg¹¹, hvor de arbejder med at producere en enkel animationsfilm.

Transitobjekter

Med det overordnede tema Gys og gru har de studerende fået afløb for at arbejde med de uhyggelige sider af tilværelsen og animationsfiguren, med angsten, døden og det onde og hermed også kontrasterne, glæden, livet og det gode. De har arbejdet med formsprog via fremstilling af figurerne og maskerne. Og har gennem æstetiske læreprocesser fået indblik i nogle af de didaktiske muligheder animationsfigurerne åbner.

Animationsfiguren har som et transitobjekt, skabt veje til det dystopiske og utopiske og de studerende har arbejdet i grænselandet mellem dannelsesfeltet og det kunstneriske felt. I det næste æstetiske forløb, i juni, sættes der fokus på en drama- og teaterfaglig vinkel på animationsteater. Her vil holdet i fire uger arbejde med animation af alle de figurer som de nu har fremstillet.

Lille efterskrift.

Siden jeg skrev artiklen har gennemført selvstændigt arbejde, med animation af egne animationsfigurer. De har arbejdet med poetisk teater og skygespil. Holdet er netop nu i 2. lønnet praktik, hvor jeg har besøgt dem alle sammen. De arbejder med meget forskellige målgrupper, og anvender arbejdet med animationsteater som pædagogisk ressource. Det har givet forbløffende positive resultater. Erfaringerne viser forløbsigt, at det er en succes at anvende animationsteater i pædagogisk praksis.

Litteratur :

Guss, Faith Gabrielle: Drama Performance in Children's Play-culture : The possibilities and significance of Form. HiO-report 2001 nr 6. Høgskolen I Oslo. (Doktorgradsafhandling)
Hamre, Ida: Marionet og menneske. Forlaget Drama 1997.
Hamre, Ida: Tværetetisk læring – undervisning i og med animationsteater. Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004.
Hamre, Ida: Humoren i læreprocessen – eller læreprocessen og den utopiske fantasi. Dansk pædagogisk tidsskrift 2000.
Helgesen, Anne Margrethe: Animasjonen – Figurteatrets velsignelse og forbannelse. Faculty of Arts. University of Oslo 2003.
Kirby, Michael: A formalist theatre. University of Pennsylvania Press. Philadelphia 1987.
Krøgholt, Ida: Performance og Dramapædagogik et krydsfelt. Aktuelle teaterproblemer 47. Institut for dramaturgi. Århus 2001.
Krøgholt, Ida: Risiko eller fare. Åbning og lukning af teaterprocesser. Aktuelle teaterproblemer 48. Århus 2002.
Kusk, Hanne : At animere det mest utrolige. Drama og teater i undervisningen nr. 4. dec. 2002.
Majaron, Edi, Kroflin, Livija (Ed.): The Puppet – What a Miracle ! The UNIMA. Puppets in Education Commision 2002.
Dehlholm, Kirsten, Robert Fortuna, Per Theil, Lars Qvortrup: Hotel Pro Forma. Den dobbelte iscenesættelse: rum og performance. Arkitektens forlag 2003.
Sørensen, Birgitte Holm (red.): Det æstetiske i et dannelsesperspektiv. DLH 1998.
Winnicot, D.W.: Leg og virkelighed. Hans Reizel 1990.

foto: Svend Erik Sokkelund

Figur fra **Teatret Lampes** nye dukkeforestilling for børn og familier: "**Pigen der rejste sin vej**" af Nikoline Werdelin, der havde premiere på Folketeatret 19. jan 2007.

¹¹ Læs mere om denne uddannelse på www.animwork.dk

"en anden slags teater", rapport om et forsøg. - af Jette Lund

rapportens 1. del

1. INDLEDNING: "en (anden) slags teater":

Denne rapport handler om et forsøg med en anden måde at skabe teater på - en måde at skabe "en (anden) slags teater" på. Begrebet "en (anden) slags teater" er ikke nyt. Det blev introduceret af kunstneren Ray Nusselein¹² ved en teaterfestival, som han arrangerede i i Hvidovre i 1983.

Dette begreb dækker over teaterformer, som ofte også samles under begrebet "performance art", og udøves også af en lang række kunstnere, som historisk set intet har med Ray Nusselein at gøre og måske dårlig nok kender hans navn.

Disse teaterformer har en lang historie, som man sædvanligvis lader begynde med teaterpersonligheder som Alfred Jarry¹³ og Edward Gordon Craig¹⁴.

Det "nye" er altså ikke teaterformen, men en mulig erkendelse af, hvordan og på hvilken måde den adskiller sig fra de klassiske, traditionelle former.

I det forsøg, som her skal redegøres for, er også et skridt i denne erkendelsesproces.

Rapporten omfatter 2 dele. Denne 1. del omhandler selve forsøget i dets udgangspunkt, dets forløb og dets resultat, samt de visioner, vi har for en videreførelse af forsøget. I 2. del af rapporten opridses baggrunden for beskrivelsen, der gives definitioner af de anvendte begreber, samt en nærmere beskrivelse af teaterformens karakteristika, sådan som de også kan aflæses i forsøgets forløb og resultat. Her skal gives en kort sammenfatning. nogle karakteristika:

Det grundlæggende karakteristika for denne teaterform er, at scenografien, som i det traditionelle teater tænkes som en illustrativ eller ekspressiv ramme om skuespillerens spil, her har en integreret, medspillende funktion: Spillerne udgør "scenografien", ligesom "scenografien" spiller med, og gøres til hvad man kan kalde et "spillemateriale"¹⁵. Herved rammer teaterformen dels billedkunsten og installationskunsten, dels dansen, og dels det klassiske og det moderne dukketeater.

Teaterformen rummer dukketeatret i alle dets former, men er ikke begrænset til dukketeatret,

og den adskiller sig kvalitativt fra alle andre teaterformer ved at være opbygget på et spil med subjekt/objekt-forbindelserne mellem spiller og spillemateriale¹⁶.

Sagt med andre ord er der principielt to forskellige "arter" inden for scenekunsten - vi kan kalde det "det subjektive spil" og "spillet med subjekt/objekt-forholdet".

Inden for "det subjektive spil" finder vi de klassiske former, hvor udtrykket primært skabes af spillerens sproglige og kropslige udtryk, såsom drama, dans eller sang.

Inden for "spillet med subjekt/objekt-forholdet" finder vi de mange forskellige former for "performance art", som f.eks. integrerer billedkunst ("visual art") eller som tingsliggør spillerens krop som i "live art"-former, samt de klassiske og de moderne dukketeater-, figurteater- eller animationsteaterformer, herunder objektteater m.v.

Gruppen omfatter således også mange af de moderne "cross-over"-former, hvor generer overskrides og indgår nye alliancer.

Den kvalitative forskel indikerer ikke blot en anden kunstnerisk vilje hos teaterformens udøvere og et særligt talent, men også anderledes uddannelsesformer (som pt. kun findes i udlandet, til dels hos Cantabile II), og sidst men ikke mindst - en kvalitativt anderledes skabelsesproces, som ikke (absolut) tager udgangspunkt i en dramatisk tekst og dens fortolkning, men som implicerer afdækning og evt. udformning af et (fysisk) spillemateriale. I skabelsesprocessen tilegner spilleren sig alle de valgte udtryksmidler i en integreret, dialektisk proces.

2. UDGANGSPUNKTET:

2.1. UNIMA'S generalforsamling 2004:

Da dukketeatret er den teaterform, hvor den medspillende "scenografi" og de skiftende subjekt/objekt-forbindelser kommer tydeligst til udtryk, kan det ikke undre, at forløbet tog sit udgangspunkt i dukketeatret.

På UNIMA's generalforsamling i september 2004 i Roskilde var temaet: Dukketeatrets dramaturgi. For at belyse dette tema havde en gruppe unge dukkespillere¹⁷ indvilliget i at forberede et 10 minutters forløb, som var "åbent i begge ender", og instruktøren Catherine Poher havde indvilliget i som instruktør at arbejde med disse sekvenser og "montere" dem sammen, i løbet af en fælles prøvedag.

Resultatet blev et morsomt og tankevækkende oplæg til en diskussion om dukketeatrets forskellige fremtrædelsesformer og deres muligheder, også set fra en dramaturgisk vinkel: dramaturgi forstået bredt som læren om det at lave teater - i dette tilfælde den specielle teaterart, som vi her har valgt at kalde "En anden slags teater".

¹² født i Arnheim 1944, død i København 1999

¹³ 1873-1907

¹⁴ 1872-1966

¹⁵ Rapportens 2. del: Ved spillemateriale forstås alle de genstande og sanselige fænomener (som f.eks. lys og lyd) som scenekunstneren vælger at placere og benytte i sit scenerum, incl. rummet selv.

¹⁶ Rapportens 2. del: Under begrebet "subjekt/ objekt-forbindelser" samles såvel subjekt/objekt forholdet (forhold = det ene er givet ved det andet), som subjekt/objekt-relationen (måden, hvorpå subjektet forbinder sig med objektet)

¹⁷ Rolf Hansen, Lina Gerhardt, Charlottte Bisted Olsen, Katrine Karlsen og Svend E. Kristensen.

2.2. Erfaringerne herfra:

For de deltagende dukkespillere viste det sig at være en særlig oplevelse at komme ud af den isolation, de tit følte sig fanget i, at se, hvad andre lavede, og at komme under instruktion, i stedet for selv hele tiden at skulle finde ud af det hele.

Deres isolerede position skyldes i hvert fald tre forhold:

Økonomi: De små teatre, som arbejder med denne teater-art, er ofte bygget op over enkelt-personer eller faste grupper. Med den herskende økonomi er det svært at finde "plads" i dem til nye kræfter. De unge har ikke selv den økonomi, der skal til, ansøgninger om støtte har en tids-horisont på to år, og kun en brøkdel imøde-kommes.

Viden: Bortset måske fra de egentlige dukketeatre er bevidstheden om, hvad dukkespilleren kan til forskel fra skuespilleren, begrænset. Mange vil gerne arbejde med dukker eller objekter, men er ikke bevidste om forskel-lighederne. Man er tilbøjelig til at bruge de skuespillere, man kender i forvejen, uanset om de har erfaringer med og talent for denne teaterform eller ej.

Teater-arten selv:

Teater-arten adskiller sig som nævnt i indledningen kvalitativt fra andre teaterformer. Teater-artens udøvere er meget bevidste om deres spillematerialers betydning, og udformer eller vælger det ofte selv, som en væsentlig del af deres koncept. Bl.a. derfor tenderer teater-arten til at være soloarbejde eller "auteur"-arbejde. Men det betyder ikke, at dens udøvere ikke har brug for kolleger i et kreativt fællesskab.

2.3. Beslutningen:

Ud fra erfaringerne og diskussionerne ved UNIMA-generalforsamlingen besluttede Odsherred Teaterskole/ Scenekunstens netværk, på initiativ af Catherine Poher og Jette Lund, at igangsætte "Laboratorie-projektet". Projektet afveg fra UNIMA-konceptet ved at rette sig mod deltagerne egne projekter og ikke specifikt at knytte sig til dukketeatret i den gængse opfattelse af begrebet.

Projektet skulle ses som en ramme, hvori deltagerne kunne udarbejde et koncept og en spillemåde i en teaterform, hvor spiller og spillemateriale er lige væsentligt for udtrykket, og hvor spillerens egen tilegnelse sig spillematerialet og dets muligheder er centralt. I dette arbejde ville deltagerne blive understøttet af Catherine Poher som instruktør og Jette Lund som dramaturg, samt af konsulenter, hentet ind i forhold til den enkelte deltagers særlige behov. Formålet var ikke at skabe eller færdiggøre en deltagers forestilling, men at arbejde med at skabe grundlaget for en forestilling, som deltageren så selv måtte færdiggøre og bringe frem til en premiere - måske med de traditionelle 6-8 ugers prøvetid. Laboratorie-forløbet derimod skulle afsluttes med en fælles, samlet visning af udvalgte sekvenser, som en synliggørelse af et behov og af de enkelte deltagers potentiale. En annonce blev udformet, og en ansøgning blev sendt af sted.

Til audition meldte sig 13 ansøgere, hvoraf 10 blev udvalgt: De opfyldte kriterierne om at være uddannet og at arbejde professionelt, de havde en bevidsthed overfor spillematerialet i videste forstand, og havde et bevidst ønske om og behov for støtte i en søgen efter nye udtryk. Senere måtte to melde fra på grund af ansættelser - det må jo i konteksten anses for en "lykkelig begivenhed"¹⁸.

2.4. Resultatet:

Imidlertid blev ansøgningen ikke imødekommet. Odsherred Teaterskole, Catherine Poher og Jette Lund besluttede, i samråd med deltagerne, at fortsætte projektet alligevel, og håbe, at der bl.a. ved ansøgning til Gramexmidler kunne opnås støtte til de konsulenter for de enkelte projekter, som vi antog ville blive nødvendige.

Som det kan ses, var ikke alle de deltagende kunstnere "unge og uetablerede". Men alle havde de dette behov for et frirum, hvori ideer og tanker kunne få lov til at udvikle sig, uden prøveperiodens pres i retning af færdige løsninger, med en premieredato, som rykker stadig nærmere. Det understreger for os, at selv om udgangspunktet var de unge nyuddannedes særlige, akutte behov, så er behovet for anderledes produktionsformer et behov for et bredt segment i teaterverdenen, nemlig den del, der arbejder med eksperimenterende teaterkunst, uden for det etablerede teater. Og igen er det især samspillet mellem spillemateriale, spil og scenekunstner, som kræver en tilgang, der ikke kan rummes inden for et traditionelt produktionsapparat og en traditionel kulturstøttetænkning.

Over en periode på 5 weekender er der blevet arbejdet med disse projekter. Da evt. konsulenter skulle søges individuelt af hver enkelt deltager, blev der kun i meget begrænset omfang gjort brug heraf.

Som praktisk/teknisk hjælp sprang skuespilleren Lina Gerhardt ind.

Med de til rådighed værende timer og vejledere, og med de uundgåelige afbud, er det blevet til i gennemsnit 5 "konfrontationstimer" pr. weekend pr. projektdeltager, eller ialt ca. 25 vejledertimer pr. projekt.

Som afslutning blev der på den 6. weekend optaget en video, som vedlægges her som bilag.

3. VEJLEDERNES ROLLE

For vejlederne handler det om - på basis af scenekunstnerens idé-materiale - at skabe et rum, hvor det er tilladt ikke at vide, hvad man (konkret) vil med en idé. Hvor man bliver taget alvorligt og respekteret og accepteret i dette "ikke at vide". Og hvor man samtidigt får et

¹⁸ I panelet sad: Catherine Poher, Martin Elung, Sara Topsøe Jensen, Jacob Haahr Andersen og Jette Lund. Deltagerne var: Anna Tulestedt, Maja Linde Christensen, Katrine Karlsen, Charlotte Bisted Olsen, Gitte Kielberg, Sille Heltoft, Wahid Evazzadeh, Pernille Nedergaard, Tea Rønne, Gertrud Exner og Gabriella Grundemar. Anne Abbednæs og Niels Christian Bredholt blev optaget på grundlag af vort kendskab til dem. Pernille Nedergaard og Tea Rønne, samt Wahid Evazzadeh blev ikke optaget. Gertrud Exner og Gabriella Grundemar blev optaget men meldte fra p.g.a. arbejdsopgaver. Charlotte Bisted Olsen meldte fra midt i forløbet af personlige årsager.

incitament til at GØRE noget ved sin idé, som man ikke finder i sin egen dagligstue. Det har været hårdt arbejde for vejlederne at holde 6-8 projekter i hovedet samtidig. Men på en måde har det også lettet os opgaven med at fastholde projekterne som deltagernes projekter. Som i enhver "rådgiver" eller "coach"-situation er det ikke rådgiverens erkendelse, det drejer sig om, men den personlige erkendelse hos den, der rådgives.

Funktionen er af cand.mag. Lene Kobbernagel kaldt "reflektør" - et fint og dækkende udtryk for en funktion, som ligger langt fra instruktørens, dramaturgens, koreografens eller dramatikerens traditionelle rolle, og som kan give scenekunstneren den ønskede status af "auteur" for sit eget projekt.

De to elementer, vi efterspurgte ved audition: bevidstheden om spillematerialet samt det bevidste ønske om og behov for støtte i en søgen efter nye udtryk - et personligt engagement - , er væsentlige elementer af teaterformens karakteristika. De har dannet udgangspunkt for arbejdet og kan sammenfattes således:

3.1 - hvad angår det praktiske arbejde, spillematerialet og det sceniske objekt: Spillematerialet omfatter i sin definition alt, hvad scenekunstneren vælger som mulige udtryksmidler, herunder sproglige tekster, lys og lyd. Men der er naturligvis forskel mht. den praktiske omgang. I sin omgang med de visuelle spillematerialer ligner scenekunstneren billedkunstneren, og arbejder i mange tilfælde på samme måde. I det "billede", som det visuelle spillemateriale og rummet udgør, og hvori scenekunstneren ser sig selv som en del, tager scenekunstneren hele tiden nye muligheder i betragtning, flytter, kasserer og tager til nåde igen. Man kan se det som en collage, hvori scenekunstneren selv indgår, og som derfor løbende skal koordineres med de sceniske aktiviteter, som scenekunstneren udtænker for sig selv.

Som i en collage handler det ikke blot om farver og form, men lige så meget om de konnotationer, som spillematerialet medbringer i kraft af sin materialekarakter og sin fortid. Til forskel fra en traditionel scenografi af f.eks. dagligdagens møbler og rekvisitter er der ofte tale om elementer, som er hentet andre steder fra og indsat i dagligdagens funktioner, eller de dagligdags ting indsættes i nye og anderledes funktioner. Collagekarakteren gælder imidlertid ikke blot de visuelle billedkunstneriske udtryk men i lige så høj grad de auditive udtryk, musik, lydbilleder og sproglige udtryk.

Det er vigtigt at forstå, at de associationer og konnotationer, som danner grundlaget for det konceptuelle arbejde i laboratoriet, ikke opstår ud af den tomme luft i snak over et bord, men at de opstår i scenekunstnerens konkrete arbejde på gulvet, sammen med sit spillemateriale. Scenekunstneren har måske valgt materialet på grundlag af intuitive fornemmelser, men materialets potentiale folder sig først ud i den aktive, konkrete brug.

Reflektørens måske væsentligste rolle er at bistå scenekunstneren med aflæsningen af spillematerialets muligheder.

3.2 - hvad angår det personlige engagement:

I nogle af projekterne er det et personligt engagement i det givne emne, som er det fremherskende, og det udtrykkes direkte af scenekunstneren selv.

I den forbindelse er det opgaven at spørge ind til engagementet, være "djævelens advokat", bore i nuancer i opfattelser og udtryk og stille spørgsmål netop ved det, som udtrykkes med den største selvfølgelighed. Derudover at bringe almene, samfundsmæssige og sociale diskussioner og problemer i spil, for at give scenekunstneren mulighed for at vurdere mulige ønskede - og uønskede - reaktioner fra sig selv, og fra et kommende publikum.

For andre ligger det personlige engagement på et andet plan, og udtrykkes mere indirekte som optagethed af at forme eksperimentet.

Her er det i højere grad reflektørens rolle at hjælpe med at analysere det foreslåede formsprog og dets muligheder, og måske fremprovokere nye og anderledes formsprog, som kan gøre scenekunstneren bevidst om sine muligheder.

Her vil projektets tema ofte tendere mod de eksistentielle spørgsmål, som vi alle stiller os.

I begge tilfælde kan spillet med subjekt/objektforbindelserne mellem spilleren/scenekunstneren og spillematerialet føre til "sprækker" imellem scenekunstneren som person og som scenisk figur. Disse "sprækker" er en væsentlig del af denne teater-arts særlige udtryk, og det er vigtigt at sikre, at scenekunstneren på et eller andet plan bliver bevidst herom og når frem til at acceptere dem, fjerne "det private" og almenlige problemstillingerne, for dermed at kunne bruge dem dramaturgisk i sin forestilling. Dette forhold bliver behandlet nærmere i rapportens 2. del. I begge tilfælde er det reflektørens opgave at hjælpe scenekunstneren til at finde de "regler", som gælder for det sceniske univers - den "grammatik" som gælder for det valgte formsprog.

Når dette "sprog" er blevet bevidst for scenekunstneren, kan konceptet finde sin endelige form.

3.3. - hvad angår resultatet

Som vejledere eller reflektører har vi ikke set det som vores opgave at gå ind i et egentligt udviklingsarbejde eller en egentlig personinstruktion - men derimod at støtte i udviklingen af konceptet, medvirke til at finde dets egentlige kerne, og hjælpe kunstneren til at sætte sine ideer ind i sammenhængen - og måske derved finde frem til, hvad der "hører med" og hvad der "ikke hører med" - eller hvad der er "for meget".

Det direkte resultat skulle blive materiale til en ansøgning, som derved skulle kunne blive mere kvalificeret.

Hvis ansøgningen ikke imødekommes, har kunstneren i hvert fald et grundlag at gå videre på, med egne ressourcer og muligheder. I den "kvalitetskontrol", som audition og laboratorieførelser udgør, ligger der også en understøttelse af selvfølelsen, af følelsen af at "kunne", og følelsen af, at det ikke (ubetinget) altid er en selv, der er noget i vejen med. Den selvfølelse kan det være svært at opretholde, når man står alene med (endnu) et afslag.

For alle projekternes vedkommende lykkedes det at nå frem til et kunstnerisk sprog, og i deres forskellighed viste de en bred palet inden for begrebet "En anden slags teater". Forløbet og projekterne præsenteres på den video, som blev optaget på den sidste weekend og som vedlægges som bilag.

4. KONKLUSION/VISION

Alle deltagernes evalueringer og vore egne erfaringer bekræfter, at der er brug for sådanne kreative rum, og at det er i sådanne sammenhænge, at teatersproget kan forny sig. Vores vision er derfor at kunne gøre et sådant laboratorium til et fast element i teaterlandskabet, en mulighed, som man som scenekunstner kan opøge.

For de unge, nye scenekunstnere, som står uden midler, uden rammer og med et begrænset netværk, vil det betyde en mulighed for at synliggøre sig og skabe forudsætninger for rammer og netværk.

For de erfarne scenekunstnere betyder det muligheden for kunstnerisk at forny sig og få ro til at afprøve ideer, som man drømmer om og brænder for.

For begge grupper vil det også betyde muligheden for at afprøve nye genreoverskridende formsprog, som hverken støttepuljer eller uddannelsesinstitutioner har haft plads til, og som scenekunstneren måske selv med hele sit engagement og sin fascination står usikker og famlende over for.

Vi ønsker os derfor midler til at indkalde de nødvendige, kvalificerede konsulenter til projekterne, og midler til at sørge for den nødvendige tekniske bistand med lys og lyd og andre praktiske ting.

Vi ønsker os mulighed for at tilknytte studerende fra universiteterne til projektet, for forskning og dokumentation. Det gennemførte forløb dokumenterer, hvordan disse parallelle projekter skaber et enestående forskningsmateriale.

Det, vi i almindelighed kalder "teater", bygger på det subjektive spil - et spil mellem fiktive subjekter. "En anden slags teater" bygger på et spil med subjekt/objekt-forholdet. Vi ønsker at udbrede og udvikle forståelsen for teaterarten og dermed medvirke til at udvikle en kvalificeret teaterkritik, som ikke - som det altfor ofte sker - måler denne kunstart med det klassiske teaters alen.

Vi er opmærksomme på, at forudsætningen for at man har kunnet nå så langt på så forholdsvis kort tid er, at der er tale om soloprojekter, eller højst

to samarbejdende kunstnere, så der ikke er en stor gruppe, som skal bruge tid på at blive enige om hvad de vil. Men begrebet "en anden slags teater" kan ikke kun knyttes til det solospillet. Når det ofte forekommer sådan, skyldes det en generel mangel på bevidsthed om kunstartens karakteristika og de metoder, den kræver.

Oprindeligt havde vi forestillet os at afslutte med en visning. Efter at have oplevet dette første forløb, har vi imidlertid indset, at det vil fjerne fokus fra den egentlige, centrale opgave: At udvikle en scenekunstners idé, og i stedet sætte fokus på scenekunstnerens fremtræden med et skitsemæssigt projekt for et mere eller mindre forstående publikum.

Vores vurdering er derfor, at projektet bør afsluttes med optagelsen af en videofilm af det opnåede resultat, som scenekunstneren kan bruge til de videre ansøgninger, og som evt. kan vises ved en evaluering og diskussion af forløbet, også for et indbudt publikum.

Vi ønsker at bekræfte scenekunstneren i retten til - som alle andre kunstnere - at være usikker og søgende, og retten til at eksperimentere uden for et rum, hvor succes måles på billetsalg og avisomtale.

Kunstneren, som skriver en bog eller maler et billede, kan forlade sit værk og tage det op igen. Det kræver, at man kan komme igennem kriserne og de perioder, hvor man er i kreativt underskud, indtil værket er klart til at blive præsenteret for omverdenen. Dette forløb kan forblive i det private.

I det konventionelle teater er det primært dramatikerens forlæg, som får prædikatet "kunstværk". I den kontekst kan instruktør, koreograf, komponist og scenograf måske også skabe "værker", som så levendegøres og virkeliggøres af skuespilleren som "den svamp, som opsuger og uforandret gengiver farverne"¹⁹. Men scenekunstneren i "en anden slags teater" - som solospiller eller sammen med andre - skaber i udgangspunktet selv sit værk og er selv dets medium. Værket eksisterer kun i kraft af scenekunstnerens person på scenen her og nu. Det giver denne teaterform et særligt liv, en særlig nærhed, en særlig skrøbelighed, og en særlig skønhed, som vi måske netop har brug for i en tid, hvor massemedierne fjerner os fra hinanden, mere end de bringer os sammen.

Rapportens 2. del følger op på de nævnte problemer og spørgsmål.

© Jette Lund

¹⁹ Georg Wilhelm Friedrich Hegel, 1770-1831, Ästhetik, 1835, Die Schauspielerkunst.

DET SCENISKE OBJEKT

En kursusrække som formidler indsigt og teknisk viden for scenekunstnere med interesse for ny scenekunst og performance.

26/01 – 28/01 2007

Tingenes eget liv - form, funktion & karakter
v/ Katrine Nilsen og Jette Lund

23/03 – 25/03 2007

Kursus i dukkeføringsteknik del 1,
v/ Charlotte Bisted Olsen

25/04 - 27/04 2007

Fra fortælling til forestilling med dukker, dukketeaterdramaturgi i praksis
v/Antje König

02/03 – 04/03 2007

Interaktive digitale medier til scenekunst
v/ Jørgen Callesen og Jacob Tekiela

Disse fire kurser tager fat i et væsentligt tema inden for den moderne scenekunst - nemlig "det sceniske objekt". Man kan også kalde det "den medspillende scenografi" eller - hvis man vil - "performance art". Men hvad enten man kalder det for det ene eller det andet, så handler det om scenekunstnerens ("subjektets") omgang med det, som er på scenen, udover scenekunstneren selv ("objektet"). Performancekunsten har i mange år arbejdet med dette tema af skiftende subjekt/objekt forbindelser, og også med f.eks. udnyttelsen af rummet i site-specific performance. De nye digitale mediers indtog på scenen, og de mange muligheder for interaktivitet, som de bærer i sig, forstærker kravene til scenekunstnerens bevidste arbejde med sig selv

og objektet og de mange muligheder, det giver. Det er nyt - og så alligevel ikke.

For scenekunsten har så længe den har eksisteret også omfattet spillet med dukken. Dukken er også et "scenisk objekt" og denne teknik kan derfor danne grundlag og forståelse for arbejdet med andre mere "abstrakte" sceniske objekter.

De tre kurser introducerer dette tema og giver en basis for at arbejde videre med det i egne, konkrete sammenhænge, det fjerde kursus tager fat i den praktiske omsætning af ideer og fortællinger til scenisk brug, med dukker.

De fire kurser kan betragtes som en samlet "pakke" - men kan også tages enkeltvis. Pris pr. kursus: kr. 1.800 Samlet pris for alle fire kurser: kr. 6.500 (Tingenes eget liv, Dukkeføringsteknik 1, Fra fortælling til forestilling med dukker, Interaktive digitale medier)

Info og tilmelding:
Odsherred Teaterskole: martin@otcenter.dk -
Tlf.: 59931009/ 5993 0301
www.nyscenekunst.dk

Foto: Svend Erik Sokkelund

Figur fra "Pigen der rejste sin vej" - Teatret Lampe

“ANIMATIONSFIGUREN SOM REDSKAB” - efterlysning!!!!

En stadigt voksende international forening hedder "Marionetter og Terapi". Dens arbejdsområde udvides konstant, for den omfatter flere og flere aktuelle problemområder. I dag viser arbejdet sig at have stor relevans også i forbindelse med ofre for bl.a. Aids, incest og (krigs -) traumer. Men også i hverdagens samfundsliv inddrages animationsfiguren og -spillet af mange og med stor "terapeutisk" virkning.

Vi ved der er adskillige i Danmark, som bruger denne teaterform eller dette figurarbejde - f.eks. i samspil med syge, med indsatte, med ældre eller med udviklingshæmmede . . . Mange oplever arbejdet som meget virkningsfuldt, men står ofte ret alene med det.

Vi vil gerne starte en gruppe under UNIMA af folk, som bruger marionetten, objektet, dukken/figuren i ovennævnte sammenhæng. I første omgang vil vi derfor opfordre alle, der arbejder ud fra dette perspektiv - eller som ønsker at gøre det - om at henvende sig til Janne Kjærsgaard eller Ida Hamre. Vi vil herefter søge invitere til et møde, hvor der kan udveksles erfaringer og evt. tages andre initiativer.

Venlig hilsen
Ida Hamre og Janne Kjærsgaard

Meeting of UNIMA Puppets in Education Commission at the Sibenik Festival.

Wednesday 28th - Thursday 29th June 2006.

Commission members present:

Livija Kroflin - Croatia
Edi Majaron - Slovenia
Ida Hamre - Denmark
Meg Amsden - Great Britain

Apologies:

Edmond Debouny - Belgium.

Guests:

Agata Majaron - Slovenia
Helena Korosec - Slovenia
Hicela Ivon - Croatia

Minutes written by Meg Amsden.

AGENDA:

Introductions.
DVD demonstration
Discussion of UNIMA Education CD

1st session Wednesday morning

1. As Meg is a new member of the Commission, everyone introduced themselves, described past and current projects, and stated their beliefs in the purpose of puppetry in education.

Livija: It's important for children to be taught the right things from the start about puppetry, so it's very important to train kindergarten teachers, who understand children, so they also have a good understanding of puppetry themselves.

Edi: Children have a right to play with puppets and teachers to know how to use them, learning through and by art. Puppetry as a 'satellite' between art and the child.

Ida: There's a growing need for communication between people working in the field of using the animated figure as a tool.

2. We watched a DVD by Helena Korosec of Ljubljana University, which illustrated her research project:

"Symbolic Play – the way of Communication in the Classroom".

All the children in the video were of pre-school age.

It showed clips of children as young as 2 years speaking to and with little faces drawn on their hands; 4 – 5 year olds doing very relaxed spontaneous performances in a little booth, using puppets with crunched paper heads, hair and clothes, on sticks; 3 – 4 year olds performing stick/shadow shows with drawings on sticks and percussion accompaniment. (This last group continued to perform their shows for days afterwards without an audience. They all wanted to do it.) ; children doing shadow shows using their bodies, hands and toys; children learning English by talking to a frog puppet who could only understand English; children using their

desks as a playboard and animating toys, kitchen utensils and vegetables.

For her project, Helena randomly selected 249 primary school teachers from throughout Slovenia. Her hypothesis was that those teachers who use puppets most frequently would have the best results. Positive responses were that puppets were good for communication and symbolic play, and communication through a puppet mediator enabled reserved pupils to communicate better.

Older teachers were more positive than younger ones, and pre-school teachers were generally the most positive. They found that puppets were an effective teaching medium, achieving goals faster than more conventional media, developing creativity and imagination, and that they had a profound influence on the child's emotional and social growth.

A typical negative response was that puppets encouraged children to play aggressively. Helena found that teachers generally don't take children's creativity seriously. They thought working with puppets took too much time and effort. They put too much emphasis on the look of the puppets, imposing an adult aesthetic, wanting them all to look the same. Helena believes that regular and continual symbolic play with puppets should be encouraged in school as well as kindergarten/pre-school, teaching through arts and with art.

In the discussion afterwards:

Ida: This is an important study. Were the results surprising?

Helena: No. But we were surprised that the older teachers were more enthusiastic than the younger ones.

3: We talked about the goals of the Commission. After production of the book – "The Puppet, What a Miracle" – our next project will be to produce a DVD to encourage teachers to make better use of puppetry. The Slovenian DVD example was too long to use as it stood, and only dealt with work by kindergarten teachers. It would be good if children themselves were involved in video production, recording their own projects. Livija: The original idea was for a DVD of examples of good practice from all over the UNIMA world, but it was difficult and too complicated, to explain what were looking for. It would be better to start off with a demo DVD from one country to set a standard and suggest how to work.

The DVD could be spread around to encourage other countries to make their own. A UNIMA set could then be created, to be distributed generally.

Explanations (sleeve notes) should be in few words.

We then postponed further discussion to hear a presentation by Hicela Ivon of Split University of her doctoral thesis: "The Influence of interaction with puppets on social interaction between pre-school children". Hicela works with pre-school

teachers. Currently the training for pre-school teachers in Croatia is 2 years, but it is hoped that it will be extended to 4 years soon. The aim of her thesis was to study the effect of the use of puppets on a child's behaviour, and the development of spontaneous play. She particularly looked at: the connection between frequent use of puppets and pre-school teachers' emotional empathy and imagination; and that between the use of puppets and children's pro-social and aggressive behaviour. She paired up experimental groups of children who used puppets frequently, and control groups who used them very rarely. Some pairs were from the same kindergarten, some from different ones. The experiments were also done over time. She found that the groups with a lot of puppet activity interacted less aggressively and more pro-socially than the control groups, on all occasions. As an example she showed us part of her DVD where experimental and control groups of 5 years olds were playing. The children in the experimental group arranged themselves into performers and audiences naturally and spontaneously for their puppet plays. The control group, who had lots of ready-prepared boxed games and activities to amuse them, did not interact creatively or play co-operatively.

2nd session Wednesday afternoon

We planned a presentation for the Sibenik Festival Press Conference, and then proceeded with our discussion of the Education DVD. The original idea was clarified as a project to compile a CD with text and pictures to show how puppets can be used in education, for distribution to universities, schools etc. It was to include material from different countries. Our new idea was to produce a series of DVDs from different countries, starting with Helena's project. Our hope would be to provoke discussion and emulation. We agreed that all written material should be in the 3 UNIMA languages (plus the language of origin) and checked by native speakers (Meg – English, Edmond – French, Miguel Arreche (or we shall ask Oscar Caamano) – Spanish). The DVDs and any text should be brief and to the point. We discussed how to fund the project and how many to produce. Was there funding available from Ljubljana University? The highest expense would be producing the sleeve notes. The DVD would have to be free because of the difficulties of payment internationally. The first edition of DVD 1 would have to be in Slovenian and English only. Later editions could be in the other 2 languages too. Future DVDs would need some kind of unifying logo or theme to show they are related. We decided to present a demo disk at the Tolosa Council meeting in late November, of a shortened version of Helena's DVD. It was too big a project to produce copies for people to take away at this stage.

We would ask the UNIMA Council for ideas on how to develop the project, and find out how to print, produce and fund the project afterwards. We should have information on our project on the UNIMA website by Tolosa. Ida's book "Learning through Animation Theatre" should also be promoted on the website.

3rd session Thursday morning

We made our presentation to the Festival Press Conference; introducing our Commission and the new Bulletin for Croatia UNIMA; reporting on Helena and Hicela's projects; and requesting support for the creativity of children. Ida also presented a synopsis of her latest research project 'The Learning Potential and Figurative Language of Animation Theatre'. This research confirms that the amateur - child or adult - can not only experience, but also create moments of significant artistic value. As for the aesthetic learning process, impressions and experience (of the student/pupil) should be integrated in knowledge connected to the artform - and this totality must be shaped/transformed to new forms or material. The goal of 'puppets in education' is not professional puppet-art, but rather a special way of learning through animating and puppet-communication. Therefore, qualified teaching and education should be based on knowledge of the artform.

We thanked Sibenik Festival for hosting our meeting

Our discussion continued later. We should look for useful addresses for websites for puppetry education to link to the UNIMA site. We should look for good examples of puppet education theory to put on the website, and suggest useful books. It was agreed it was unfair to load Helena with the work of producing a short version of her DVD. Edi proposed taking on the project himself. It would be possible to make a Croatian example too. A demo DVD and a rough version of the booklet (sleeve notes) only would be produced in time for Tolosa. We would set an example of good practice and announce the parameters of our project, asking the International Centres to propose examples from their own countries. Meg suggested that we should try to get a good spread of different types of work, and ages and abilities of participants and settings, so that the UNIMA set would reflect the variety of work. We have to be very clear as to the standards we expect, and should retain an editorial role. We want to avoid cliché-ridden examples that do not encourage participants to be creative. We are not interested in children producing copies of professional productions, TV or commercial products. We wish to see the process of animating. There's a difference between games and play. We want participants to experiment. Seeing the process is crucial but performance is also important for participants. We want to see the transmission of energy to animated objects and puppets.

We do not wish to impose adult or professional views of aesthetics, but at the same time it is aesthetic education. There are also psychological, pedagogical and therapeutic goals for participants, developing creative expression and enhancing feelings of self-worth.

Education does not only concern children and their teachers. We should look for examples of work with people of all ages and educational settings, conventional and unconventional.

We want to improve the understanding of what puppetry can be.

We agreed to put information from our commission on the email unimagroup.

By Meg Amsden

REFERAT af bestyrelsesmøde i UNIMA Danmark 16.6.06, kl. 17.30 hos Mediet og Masken, Vester Fælledvej, København V.

Tilstede: Hans Hartvich-Madsen, Sune Aske Jørgensen, Svend E. Kristensen, Peter Jankovic.
Afbud: Martin Elung, Ida Hamre, Lilo Skaarup, Janne Kjærsgaard, Hanne Kusk.

1) Valg af referent og dirigent
Referent: Peter, Dirigent: Hans

2) Godkendelse af referat:
Referat godkendt med enkelte rettelser omkring Kroatien og Seminar i Vibor

3) Generalforsamlingen (dagsorden og aktivitetsprogram skal med i det næste nyhedsbrev)

A) Indkaldelse, B) Dagsorden (de almindelige og hvad?) C) Andre aktiviteter D) Pris
Dato for GF fastlægges til lørdag 9. september på Vesterbro.
Vesterbro Kulturhus / evt. Vesterfælledvej

PROGRAM

12.00	Velkomst
12.15	Generalforsamling
15.00	Kaffe
15.30	Foredrag og efterfølgende snak med en kulturpersonlighed
18.00	Aftensmad m. udnævnelse af Årets UNIMA Æresmedlem.
20.00	Teatersport med dukker v. en hemmelig gæst.
22.00	Party!!

Vi fastsætter prisen til 125 kr. for maden.
Svend kontakter Barnaby ang. Lokaler, og foredragsholder samt den hemmelige gæst.
Ida og Janne sørger for forplejning på GF efter aftale med Svend.
Bestyrelsen har en kandidat til prisen.
Info ud med Nyhedsbrev først i august.
Den nye bestyrelse snakker sammen efter GF evt. under middagen.

4) Vedtægter

Gennemgang og diskussion af nye vedtægter. De tilstedeværende nåede til enighed om hele formuleringen. Hans roses for godt og grundigt arbejde. Det reviderede forslag sendes ud til bestyrelsen. Vi sender de nye vedtægter ud til

5) Budgetstatus v. Sune

Vi har 42.500 tilbage. Det fordeles således: 10.000 laboratorium, 17.500 til International Brochure. 5.000 til Kroatien. 10.000 til Serbien.

6) Juni 2005 Nyhedsbrev, billeder, klumme, artikler mm...

Udsendes primo august - Svend sender nordiske boganmeldelser, Hans sender klumme.

7) International Brochure (v. Peter)

Arbejdet i fuld gang. Tekster skrevet og oversat, billeder indsamlet. Format aftales til 16x23 3 flaps. Samlet tilbud på 17.500 - inklusiv indstik opdateret efter GF. For 2000 eks. 1000/eng. 1000/da.

Peter undersøger forslag fra Svend om skæring og kreativt formet indstik. Forventes færdig ultimo juni 2006.

8) Sibenik, Beograd (v. Ida, Peter)

Intet nyt fra Ida. Peter og Hans til Beograd 27-4 juli. Holder møder og besøg hos UNIMA Serbien Montenegro. Peter har kontaktet formand Igor Bojovic, der vil stå for arrangementet i Serbien. Emner: Uddannelse af professionelle, dukke og animationsteater for voksne, udveksling, netværksdannelse, koproduktioner, festivaler, gæstespil, behov på begge sider.

9) Vi har modtaget 50.000 kr. fra Kunststyrelsen til internationale aktiviteter i 2006/07, hvordan skal de fordeles?

Emner: Kunsterlaboratorium, Tolosa, Charleville, Paris, Balkan, internationale uddannelsessteder, Nordisk samarbejde, andet?
15.000 til Laboratorium er tidligere prioriteret. Peter beder Svend præsentere budget og projektbeskrivelse for bestyrelsen senest på næste best. møde. Svend oplyser at Vesterbro kultur også søger penge til projektet. Hans understreger at det internationale aspekt er vigtigt. Svend oplyser at der vil være mulighed for UNIMA udstilling i basement i forb. med projektet. De sidste 35.000 prioriteres med obligatorisk 1 person til Tolosa. Vi tager i fællesskab op på næste møde hvem der i øvrigt skal hvorhen, i henhold til UNIMAs øvrige arbejdsprogram og i fhld. til den nye bestyrelse.

10) Meddelelser: Vesterbro Festival 16-17 juni - Svend deltager

Den kulturelle Rygsæk, Herlev - Peter orienterer Dukketeaterscenariet - Stor succes!!

11) Evt

Sune orienterer om opstart af dukketeatergruppe i skolereg. Dukker søges!!

Det er et problem at Groupcare ikke når ud til all. Vi må have en lang mailing liste som supplement.

12) Nyt møde MANDAG d. 14 august, kl. 17.30 hos Mediet og Masken, Vesterfælledvej.

Referat af bestyrelsesmøde i UNIMA Danmark, 12.10. 2006 kl. 18.00 hos Teatret Lampe, Nørrebrogade 5C..

Tilstede: Peter, Hans, Ida, Lilo, Astrid, Sune,
Peter

Afbud: Martin, Svend, Hanne, Janne.

1. Valg af referent og dirigent
Ida dirigent og Peter referent

2. Konstituering
Formand: Hans
Næstformand: Peter
Kasserer: Sune

3. Godkendelse af referat fra GF
Godkendt med Hans rettelse.

4. Budget, herunder ny økonomisk status, da udsendelse af det fælles nordiske blad ikke bliver dækket af andet sted. Hans gjorde rede for et efterkrav på 4000 kr. til postudsending af Nordisk blad, som det fællesnordiske alligevel ikke kan dække. UNIMA-DK dækker beløbet ud af dette års regnskab, der må justeres tilsvarende.

a. Tolosa. Hans og Ida tager afsted. Rammebeløb max. 10.000 kr.

b. Laboratoriet. Svend skal indlevere skriftligt, opdateret udspecificeret budget. Der tages kontakt til CPF af gruppen under/efter Fokus festival for at drøfte en Plan B for Lab, mm.

5. Vedtægter
Godkendt i henhold til GF's beslutning, advokats kommentarer er taget ad notam. Nyhedsbrevets langsomt hensygnende Repertoire Nyt. Peter forsøger på trods af meget få henvendelser at samle noget ekstra sammen fra børneteaterområdet. I andre må hjertens gerne hjælpe til.

6. Arbejdsprogrammet
Ida H. minder igen om, at vi i bestyrelsen mangler at rapportere til det internationale UNIMAs hjemmeside vedr. det spørgsmål, som stilles til alle medlemslande - nemlig: "What happens in the national centers?". Hun understreger at vi må tage den opfordring op nu, inden Hans H. og hun selv tager til Tolosa til rådsmøde sidst i nov. Aftalen blir at Hans resumerer fra sin formandsrapport og sender teksten til Ida, som evt. supplerer. Herefter oversættes denne tekst af Peter J. eller Lilo S. hurtigst muligt og før rådsmødet. Hans H. tilføjer at dette er en god fremgangsmåde, bl.a. fordi vi hermed samtidig vil have stof til den rapportering vi som rådsmedlemmer skal afgive ved mødet i Tolosa.

7. Æresmedlem og Jakelprisen
Der er besluttet en kandidat til næste år pris.

8. Serbien
Peter orienterer om deltagelse i BITEF festivalen i Beograd. Plan om at profilere UNIMA i næste års Polyfoni-program i tilknytning dertil. Initiativ. Invitation fra Kragujevac teater til at deltage i festival i maj 2007, med ophold og diæter betalt. Der hensættes evt. 5000-7000 kr. til Hans og Peters deltagelse som led i samarbejdet.

9. CPF
Se pkt. 4b.
Udsættes til næste møde. INGEN respons på Opsangen. Hvad gør vi?? Og hvor gør vi det. Odsherred Teaterskole er en mulighed. Men skal det være mere centralt .. Århus måske???

10. Uddannelser
Intet nyt

11. Evt.
Hans om FIDENA i Bochum. ITI GF. Vi deltager ikke i år. Nyhedsbrev. UNESCO Konvention. Evaluering af GF på næste møde.

NÆSTE MØDE: d. 7/12 kl. 17.30 hos Lilo

REFERAT AF UNIMA DANMARKS GENERALFORSAMLING 09.09.06. hos "Mediet og Masken" Vester Fælledvej 7 A. Kbh.

Afbud fra Lilo Skaarup og Janne Kjærsgaard.

1)Valg af dirigent: Peter Jankovic.
2)Valg af referent: Ida Hamre.

3)Formandens beretning diskuteres kort m.h.p. smårettelser, kommentarer og en enkelt tilføjelse.
Jette Lund foreslår i relation til omtale af projekt vedr. international manuskriptkonkurrence under "Efteruddannelse og uddannelse" en fremtidig debat vedr. manuskriptets særstilling når det drejer sig om dukke- og animationsteater. Under "Uddannelse og efterudd." (Nationalt) bemærker Martin Elung at OTC nu bør rettes til OTS (Odsherred Teaterskole). Under samme punkt opfordrer Ida Hamre til at pædagoguddannelsen i Thisted (Animationslinien) som fortsat er et velfungerende dansk udd.projekt - nævnes. Herefter godtages beretningen.

4+5)Rådsmedlemmernes beretninger samt rapporter fra andre aktiviteter og udvalg. Herunder godkendes P. J.s og I.H.s beretninger. Peter Jankovic diskuterer – udover Balkansamarbejdet Nyhedsbrevets status. Det kan være svært at få stof i hus. "Er der fortsat brug for at der udkommer og udsendes et antal trykte blade ? ". Det mener de tilstedeværende absolut der er – og udgiverne opfordres til at være yderligere opsøgende m.h.t. stof. Svend E. Kristensens tages til efterretning. S.E.K. beklager ikke at have rapporteret vedr.

"bladsituationen". Efter aftale fremsender han en sådan samt et budget for bevilling vedr. "UNIMA-Laboratoriet" (under den planlagte festival i Vesterbro Kulturhus 2007).

6) Regnskab godkendes. Sune Aske Jørgensens oplyser, at foreningens medlemstal er nogenlunde konstant.

7) Ingen forslag er indkommet.

8) Forslag til nye vedtægter for UNIMA fremlægges. De sammenholdes med kopieret ændringsforslag til punkterne under formål (I.H.). Efter andre input og en del diskussion og enighed om andre mindre korrektioner godkendes forslaget til ændring af foreningens vedtægter, idet de nævnte ændringer indarbejdes og derefter gæes igennem/tjekkes en sidste gang i bestyrelsen.

9) Arbejdsprogram. Vi beslutter en gennemført opdatering i overensstemmelse med nyere terminologi (så som ændring af "dukketeater" og af "Dansk UNIMA"). Og det beslutes at tilføjes "unge" slettes under "Udvikling og styrkelse af vækstlaget . . ." Samt en tilføjelse af punkt under "En udvikling og styrkelse af det internationale samarbejde" . . . "nemlig: jævnlig orientering til UNIMA International under rubrikken "What happens in the National Centers?" på foreningens webbsite, da UNIMA Danmark indtil nu ikke har taget denne opfordring op. Arbejdsprogrammet vedtages med disse ændringer.

10) Budget godkendes. S.A.J. antager generelt at vi kan få det til at balancere. Forsamlingen finder ikke at der er grund til ændring af kontingent.

11) Valg af bestyrelse. Der sker ikke de store ændringer, dog indvælges Astrid Kjær i stedet for Svend E. Kristensen.

12) Sidstnævnte fortsætter som suppleant sammen med Hanne Kusk og S.A.J..

13) Karen Marie Demuth har sagt ja til at fortsætte som revisor.

14) Tidligere UNIMA-forkvinde, Jette Varn, vælges som æresmedlem med applaus. Fremtidige kandidater efterlyses. Der kom ingen forslag ved denne lejlighed.

15) Evt. ingen yderligere punkter tages op.

NB. Herefter fastlægges de fremtidige bestyrelsesmøder, alle starter kl. 17:30:

Torsdag den 12. oktober hos teatret Lampe,
Torsdag den 7. december hos Lilo???
Onsdag den 7. februar, Vesterbros Kulturhus???
Fredag den 20. april, Viborg BUFT-festival
Onsdag den 16. maj, evt. Ida

COPENHAGEN PUPPET FESTIVAL 7-11 februar på Vesterbro

Velkommen til Copenhagen Puppet Festival – en anderledes, humoristisk og ganske eventyrlig oplevelse. Et sandt overflødhorn af kreativ udfoldelse, hvor kunstnerisk klasse, professionelle profiler, visuelle virtuoser og de dybe debatter er nogle af ingredienserne. Hvor unge og uprøvede, gamle og garvede sammen og hver for sig skaber stor scene kunst.

Copenhagen Puppet Festival præsenterer supernovaerne på den internationale dukketeater-scene. Nogle af Europas største og mest anerkendte dukketeatertrupper vil give prøver på deres repertoire. Derudover vil flere danske stjerneskrud vise at dukketeatermediet i Danmark er levende og med en enorm talentmasse.

Copenhagen Puppet Festival arrangeres af Kultur Vesterbro og Børnekulturstedet i samarbejde med UNIMA-Danmark, Teaterhuset og Nordland Visual Theatre.

UNIMA INTERNATIONAL FORUM

"Living Room" vil tre gange danne ramme om en række oplæg og efterfølgende rundbordebudskussioner.

Inviterede fagfolk fra Danmark, Norge, England, Holland, Slovenien, Polen, Serbien, samt festivalens udøvere, vil stille skarpt på nogle af de aktuelle problemstillinger og udfordringer dukke- og animationsteatret står over for.

Formålet er at udveksle erfaringer og skabe et netværk for fremtidige internationale samarbejdsprojekter. UNIMA International Forum vil foregå på engelsk under ledelse af repræsentanter for UNIMA Danmarks bestyrelse.

Debatterne er gratis.

Ons. 8. Feb. kl. 15:00:

Nye tendenser indenfor kunstarten v. Hans Hartvich-Madsen.

Lør. 10. Feb. kl. 15:00:

Netværks/samarbejdsprojekter, v. Peter Jankovic.

Søn. 11. Feb. kl. 15:00:

Animationsteatret i uddannelse, v. Ida Hamre.

Bemærk også:

Foredrag og miniworkshop ved Ph.d. Ida Hamre:
"ANIMATIONSTEATRETS SÆRPRÆG"

Ons. 8 feb. Kl 10.30 i Living Room

Fri entré

Se hele festivalprogrammet på
www.puppetfestival.dk

OPSLAGSTAVLEN

MESTER JAKEL PÅ FRILANDSMUSEET

"Halløj, halløj! Hvem har stjålet mit gamle tøj? Hissa – hussa – hejsasa, nu skal vi rigtig ha' da-da!" og så et venligt "goddag" til publikum. Hvis publikum ikke siger det højt nok igen, så gentager dukken det endnu skrappere lige indtil, der er den rette kontakt. Dette er et almindeligt gøglertrick og et nødvendigt trick som opvarmningsproces. Børnene og de voksne skal gøres frie og eventuelle hæmninger skal løses"

af Anders Enevig, folkemindesamler og forfatter

På Frilandsmuseet i Sorgenfri kunne man opleve noget af den vaskeægte Mester Jakel-komedie – d.v.s. det var vel en blanding af Mester Jakel, Commedia dell'Arte og Professor Tribini. Der er jo som bekendt også tale om et fælles rodnet. Her var de typiske hits til samtidens kulturliv eller rettere småborgerlighed eller småtskårenhed – og til politikerne som det sig hør og bør. Mester Jakel er fortsat sprællevende og fyldt med vanvid og anarki. Afsættet for komedien kunne findes i det ældgamle folkeeventyr "De tre bukke-bruse". Titlen var "De tre bukke fra brugsen" og så kunne det vel ikke være mere plat og det kendetegner jo netop denne genre indenfor animationsteatret.

Figureerne er handskefigurer af træ fremstillet med inspiration fra originale Mester Jakel-figurer fra Nationalmuseets samlinger. Peter Von Darger var den eneste spiller i forestillingen, der var skrevet af Rune T. Kidde, som også havde leveret sang-ideen. Banjomusik af Gustaf Ljunggren. Instruktion: Lars von Knutzon. Instruktør ass: Andreas Dybkjær. Figurmager: Petra Föhrenbach & Finbarr Ryan. Teatermaler: Anette Hansen. Værksted: Henrik Lindgren. Foto: Jakob Boserup.

Cand. mag. Lilo Skaarup, der har skrevet speciale om Mester Jakel og nu er leder af Det Kongelige Teaters Bibliotek, blev interviewet om denne teaterform i anledning af forestillingen. Men desværre vidste de færreste af os hvornår det blev bragt i DR.

"De tre bukke fra brugsen" blev bl.a. støttet af Københavns Amt, Golden Days. Til lykke med det initiativ også til Frilandsmuseets bagmænd. Vi vil gerne ha mere af den slags i fremtiden – for det passer som hånd i handske til stedet, tiden og handlingerne!

" Kære publikum, lad skægget stå og grinet gå og velkommen til en gang gammel gøglerhistorie og en god gang falden-på-halen. Fortæl det til andre hvis I kunne lide det og sig det til os hvis I ikke kunne – fordi vi løber ikke med sladder "

Ida Hamre

Fra:

Jette Varn [mailto:

jette.varn@nvnet.telelet.dk]

Sendt: 12. september 2006 00:27

Til: thy@thyteater.dk

Emne: Jakelpris

Kære Unima, kære Thy, kære Hans,

Det var dog en fantastisk pakke, jeg i dag hentede på posthuset.

Hvor var det sødt og kærligt af jer - jeg har knebet en bette tåre - og en varm glæde har spredt sig i sind og krop.

.. og så en herlig Jakel dukke - en bedre pris kunne I aldrig gi' en gammel spiller, der ikke har tal på hvor mange Jakel forestillinger, det er blevet til i årenes løb. Den allerførste var tilbage i 1964, hvor jeg spillede til Københavns Børnehjælpsdag!

Jeg får hurtigt taget en serie billeder, og vil ile med at sende dem over til jer, så snart filmen er fremkaldt.

Foreløbig blot en STOR og VARM TAK.

Kærlig hilsen,

Jette

Ole Bruun-Rasmussen - 70 ÅR

Pioner i det danske dukke- og animationsteater.

Æresmedlem i

UNIMA Danmark (UNIMA: Union International de la Marionnette. Foreningen er medlem af UNESCO).

Af uddannelse er han oprindelig guldsmed, men gennem sit rige arbejdsliv har han udfoldet sig i en række andre erhverv – som instruktør, figurspiller, figurmager, regissør, tegner/illustrator, fagforfatter og som lærer. På et tidspunkt var han fast knyttet til Balletskolen som underviser.

Den der arbejder med og af animationsteater må ofte føre en nomadetilværelse. O.B.-R. har hele tiden haft opgaver, men har måttet flytte efter dem. I Danmark har han bl.a. været knyttet til Marionetteatret i Kongens Have, Det lille Teater, Zangenbergs Teater, Hvidovre Børneteater og Gro Teateret.

Sammen med sin hustru, Lis Bruun-Rasmussen, startede han eget teater, Drømmespejlet. Her sattes

flere forestillinger op – små spil, som ofte handlede om eksistentielle spørgsmål eller økologiske kriser – som f.eks. "Rebet", "Kanonen" og "Øen".

Sidstnævnte bevirkede bl.a. en indbydelse til den store internationale Marionetteater-festival i Charleville Mézières, Frankrig. UNIMAs hovedkvarter.

En af animationsforestillingerne bragte ham til Norge, hvor O.B.R. har tilbragt en række år bl.a. som ansat ved Riksteateret i Oslo og som instruktør for mange frie teatergrupper. En opsætning af "Per Gynt" førte ham til Vestafrika, som han tabte sit hjerte til og hvor teatergruppen "OYO" blev skabt i Burkina Faso. OYO foretog adskillige turneer i 1990erne i de nordiske lande.

Underviserens og instruktørens arbejdsmark har meget tilfældes, og de der har oplevet O.B.R. som lærer glemmer det ikke. Han er en klar og lydhør formidler, som forstår at skabe en åben og inspirerende atmosfære for læring. I en dialogisk form stiller han relevante krav og centrale opgaver. Han har holdt utallige kurser i hele Norden på bl.a. - samt causerier og foredrag – bl.a. på Danmarks Pædagogiske Universitet i 2004, hvor han medvirkede ved konferencen "Uddannelse i og med Animationsteater".

Han er forfatter til: "Levende Teatre med dukker" og "Teaterdukker og dukkescener", som udkom i begyndelsen af 80erne. I 1999 kom "Indføring i dukkespil". Han fortsætter med at skrive om sine erfaringer med brugen af kunstarten animationsteater.

O.B-R, har netop holdt sit 40 års jubilæum. Nu holder han fødselsdag på sin boplads i Ghana med venner og familiemedlemmer.

NYT FRA IDA MARIE TJALVE!!

Skulle man have lyst, hvis man allerede befinder sig i London d. 9. februar er hermed en invitation til at komme og se **Monstro's work-in-progress forestilling "The Cat Massacre"**.

Vi vil vise hvad vi har arbejdet med gennem en uges research-and-development netop d. 9 februar kl. 18:30 i Chats Palace, 42-44 Brooksby's Walk, London E9 6DF.

Ida Marie Tjalve - 51366641 - ida.tjalve@gmail.com (0044 7910 360762)

Medlemsorientering:

UNIMA medlemskort med mærkat for 2007 kan fås ved henvendelse til Sune Aske Jørgensen.

SE MEDLEMSLISTEN PÅ
WWW.UNIMA.DK

Foto fra "Snehvide", Svanen dansk-tjekkisk dukketeater